

Konsekvensutredning av friluftsliv for områderegulering av Bogen-Slaggen næringsområde, Evenes

Oppdragsgiver: Evenes kommune
Dato: 08.07.25
Utarbeidet av: Solveig Kolberg

Prosjektnummer: 2214550
Versjonsnummer: 1
Kontrollert av: Øystein Willersrud

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
Fagkompetanse og metodikk	6
1 Beskrivelse av prosjektet og alternativer	7
1.1 Bakgrunn	7
1.2 Nullalternativet	8
1.3 Alternativer som skal utredes	11
1.4 Influensområdet	12
1.5 Avgrensning mot andre fagtema	12
1.6 Føringer og planer	13
1.6.1 Gjeldende reguleringsplan	13
1.6.2 Nordland fylkeskommunes arealpolitiske retningslinjer.....	13
1.6.3 Statlige planretningslinjer.....	14
2 Kunnskapsgrunnlaget.....	14
2.1 Krav i plan- eller utredningsprogram	14
2.2 Eksisterende kunnskap	15
2.2.1 Viktige og svært viktige friluftslivsområder	15
2.2.2 Potensielt tilgjengelig strandsone	15
2.2.3 Fritidsfiske	16
2.2.4 Observasjon av fugleliv.....	18
2.2.5 Innspill til høring av planprogram	18
2.2.6 Søknad om vannuttak fra Strandelva i Bogen	21
2.2.7 Vurdering av eksisterende kunnskap.....	21
2.3 Resultater fra innspill fra interesseparter	22
3 Konsekvensutredning.....	25
3.1 Verdi, påvirkning og konsekvens	25
3.2 Inndeling i delområder	25
3.3 Vurdering av delområdene	27
3.4 Avbøtende tiltak.....	36
3.5 Usikkerhet ved avbøtende tiltak.....	37
3.6 Konsekvensgrad og samlet belastning	38
4 Oppsummering	39

4.1	Usikkerhet	40
4.2	Andre forhold som beslutningstaker bør kjenne til	40
4.3	Data i databaser	40
5	Kilder	40
6	Vedlegg	42
6.1	BirdLife innpill.....	42

Sammen drag

HRP har på oppdrag fra Evenes kommune utarbeidet en konsekvensutredning for friluftsliv som del av områdereguleringen for Bogen–Slaggen næringsområde. Utredningen følger Miljødirektoratets veileder M-1941 og baserer seg på eksisterende kunnskapsgrunnlag, kartlegging i Naturbase, høringsinnspill og dialog med lokale aktører. På grunn av årstid og fremdriftskrav ble befaring ikke gjennomført, men kunnskapsgrunnlaget ble supplert med lokale innspill.

Alternativer som er vurdert:

- Alternativ A (nullalternativet): Videreførelse av dagens bruk og eksisterende planer, inkludert utbygging av ny E10, men uten utvidelse av næringsområdet eller utfylling i sjø.
- Alternativ B: Regulering til industri og akvakultur med utfylling i sjø og utbygging av ny E10.
- Alternativ C: Regulering til industri og akvakultur med utfylling i sjø, men uten bygging av ny E10 i planperioden.

Delområder og konsekvenser: Planområdet er delt i fem delområder. De viktigste funnene er:

- Delområde 1: Strandsone i nedkant av E10 Har noe verdi som atkomst og observasjonssted, men er lite egnet for friluftsliv. Alle alternativer vurderes til å gi noe negativ konsekvens.
- Delområde 2: Strand i nordøst: Brukes til bading og lek, og har middels verdi. Alternativ A og B gir middels negativ konsekvens, mens C gir noe mindre inngrep, men fortsatt middels negativ konsekvens.
- Delområde 3: Nausttomter: Har noe verdi, og området har visse kvaliteter og potensiale for bruk, men brukes lite per i dag. Alternativ A er satt til ubetydelig konsekvens, mens B og C gir noe negativ konsekvens.
- Delområde 4: Småbåthavna: Viktig lokal funksjon med middels verdi. Alternativ A settes til ubetydelig, mens B og C settes til noe konsekvens. Flytting eller endringer som følge av tiltak kan gi noe negativ konsekvens, men kan kompenseres i dialog med båtforeningen.
- Delområde 5: Områdene i sjøen Har middels verdi, blant annet som gyte- og oppvekstområde. Alternativ A settes til noe konsekvens, mens B og C gir middels negativ konsekvens på grunn av arealbeslag og forringelse av miljøkvalitet.

Samlet konsekvens:

- Alternativ A: gir noe negativ konsekvens, hovedsakelig som følge av ny E10 og redusert tilgjengelighet til strandsonen.

- Alternativ B og C: gir middels negativ konsekvens for friluftsliv, som følge av tap av strand og sjøareal, redusert tilgang til viktige områder, og forringelse av marine miljøkvaliteter relevant for friluftsliv.

Beslutningsrelevante forhold:

- Planområdet ligger innenfor 100-metersbeltet og er underlagt strenge krav i fylkeskommunale og statlige retningslinjer.
- Flere viktige gyteområder for kysttorsk og andre arter berøres, noe som også svekker fritidsfiske og naturopplevelser.
- Det er registrert flere rødlistede fuglearter i området.
- Lokalt engasjement og innspill viser at stranda og fjæra har høy bruksverdi, særlig for barn og barnefamilier.

Sett under ett, vil planforslaget ha negative konsekvenser for friluftsliv, særlig for tilgjengelig strandsone, sjøområder og opplevelsesverdier. Det anbefales at planmyndighetene stiller krav til avbøtende og eventuelt kompenserende tiltak, og sikrer videre dialog med lokale aktører. Det bør tas hensyn til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ved vurdering av inngrep i gyteområder.

Fagkompetanse og metodikk

Denne konsekvensutredningen er utarbeidet av Anniken Torset og Solveig Kolberg fra avdelingen for Energi, Miljø og Bærekraft i HRP.

Torset er økolog og miljørådgiver og har tidligere jobbet som parkforvalter i Bymiljøetaten i Oslo kommune hvor hun blant annet jobbet med statlig sikrede friluftsområder, og nærfriluftsområder. Kolberg er naturressursøkonom med spesialkompetanse innen økosystemtjenester og vannforvaltning, både som tidligere forsker og ansatt offentlig sektor.

Konsekvensutredningen er utarbeidet iht. Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima og miljø, M-1941. Etter vedtak av planprogrammet er det, i samråd med kommunen, besluttet at befaring utgår. Dette skyldes at befaringen måtte ha blitt gjennomført vinterstid for å opprettholde fremdriften, og det vurderes ikke som avgjørende for utredningen. Utredningen baserer seg derfor på vurdering av eksisterende kunnskapsgrunnlag samt spørreundersøkelse som er sendt aktuelle høringsparter:

- Bogen barnehage ved Linda Øyvor Østnes
- Evenes turlag
- Evenes ungdomsidrettslag ved Kent Ivar Losvik
- DNT Harstad
- Evenes kommune ved Unn Kristin Laberg
- Evenes kystlag
- Norges jeger og fiskerforbund, lokalavdeling Narvik

Der kontaktperson ikke er oppgitt er henvendelsen sendt til laget/foreningens epost. Det lyktes ikke å få tilbakemelding fra de fire siste på listen. I tillegg til overnevnte har Bogen båtforening gitt innspill gjennom eget møte der både båtforeningens interesser og mulige lokaliteter for flytting av båthavna ble diskutert. Bogen båtforening har også gitt muntlige innspill gjennom telefonsamtale med foreningens leder, Arne Martin Hauan. Høringspartene er valgt ut med tanke på å få en så god dekning og beskrivelse av friluftsinteresser i planområdet og berørte områder som mulig. Friluftsliv er i denne konsekvensutredningen definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

1 Beskrivelse av prosjektet og alternativer

1.1 Bakgrunn

Denne fagrapporten for friluftsliv er utarbeidet av HRP som en del av konsekvensutredning for områderegulering av Bogen-Slaggen næringsområde i Evenes. Området Slaggen mellom sjøen og E10 i Bogen har vært benyttet til industri i lang tid. På tidlig 1900-tallet ble slaggavfall fra gruvedrift i området lagret her, derav navnet Slaggen. I 1949 ble det etablert støperivirksomhet på industritomta, som først ble avviklet i 2016.

Gjeldende reguleringsplan for Slaggen industriområde er fra 1993 og er ikke lenger et egnet verktøy for videre utvikling av området. Det er derfor behov for en ny avklaring av hvilke arealer som er egnet for hva.

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for akvakulturanlegg (landbasert oppdrettsanlegg) for Bogen Aqua AS og utvidelse av Slaggen næringsområde for Evenes kommune. Utvidelsen av næringsarealer ønskes oppnådd ved utfylling i sjø da reguleringsplan med ny trasé for E10 gjennom Bogen, vedtatt i 2017, vil kreve betydelig arealer fra dagens industriområde. Planen skal avklare behov for flytting og/eller oppgradering av etablert havneanlegg med kai og småbåthavn.

Ny reguleringsplan skal utarbeides som en områderegulering, men med detaljerte føringer for Bogen Aqua AS sin virksomhet, slik at det ikke er behov for ytterligere detaljregulering for etablering av landbasert oppdrettsanlegg eller for utfylling i sjø.

Konsekvensutredning av friluftsliv følger Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima- og miljø, M-1941, og skal brukes som verktøy for å kartlegge friluftslivsinteresser som direkte eller indirekte kan bli påvirket av reguleringen, samt konsekvensgrad av disse påvirkningene. M 1941 definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Friluftsliv er også en viktig økosystemtjeneste som bidrar til kunnskap og opplevelse.

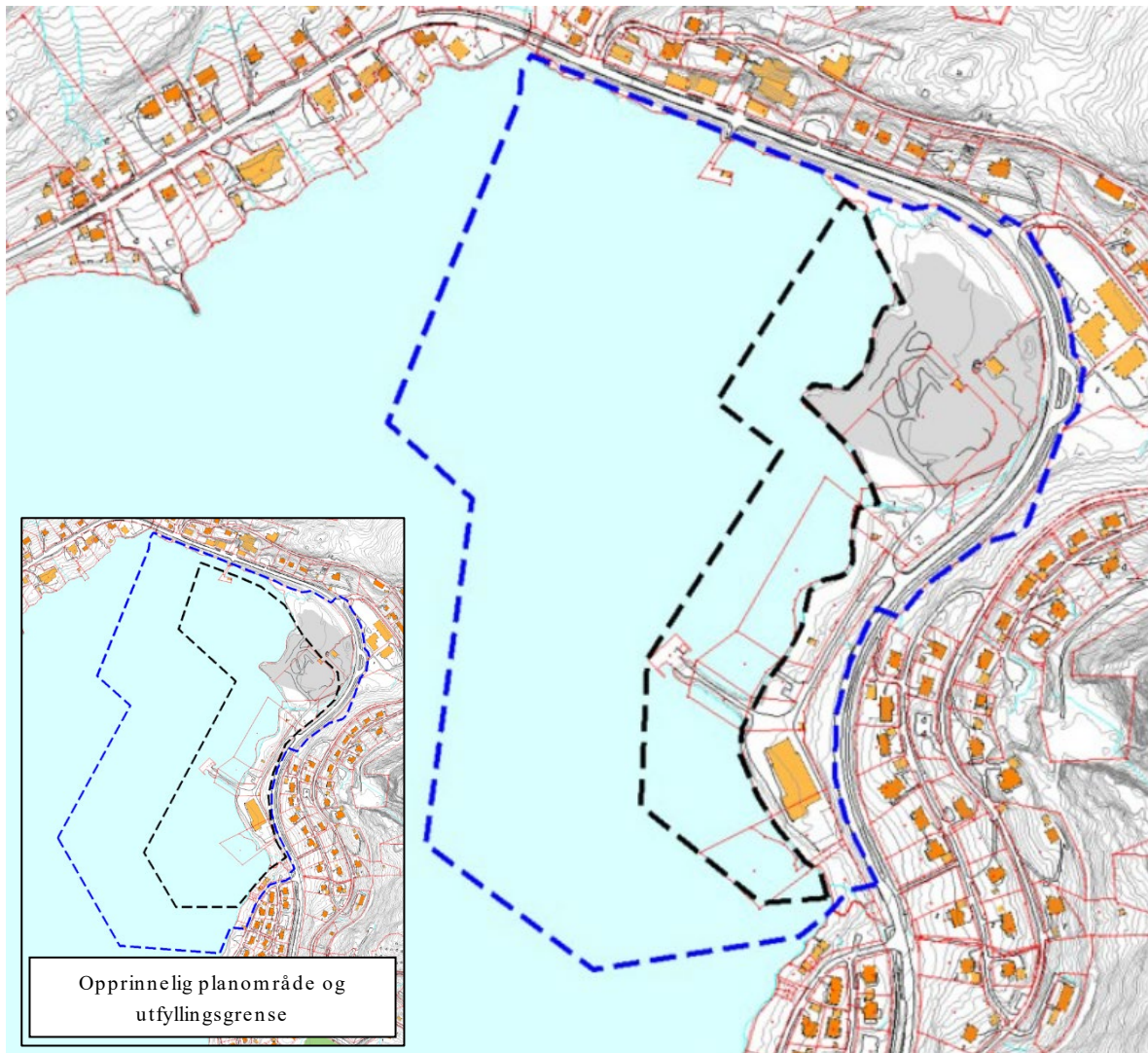

Figur 1 Dagens industriområde med kai. Småbåtkaia ligger vanligvis fortøyd til moloen. Lengst til venstre i bildet sees Strandelva, mens Bergviknes ligger lengst til høyre. Bilde: Evenes kommune

1.2 Nullalternativet

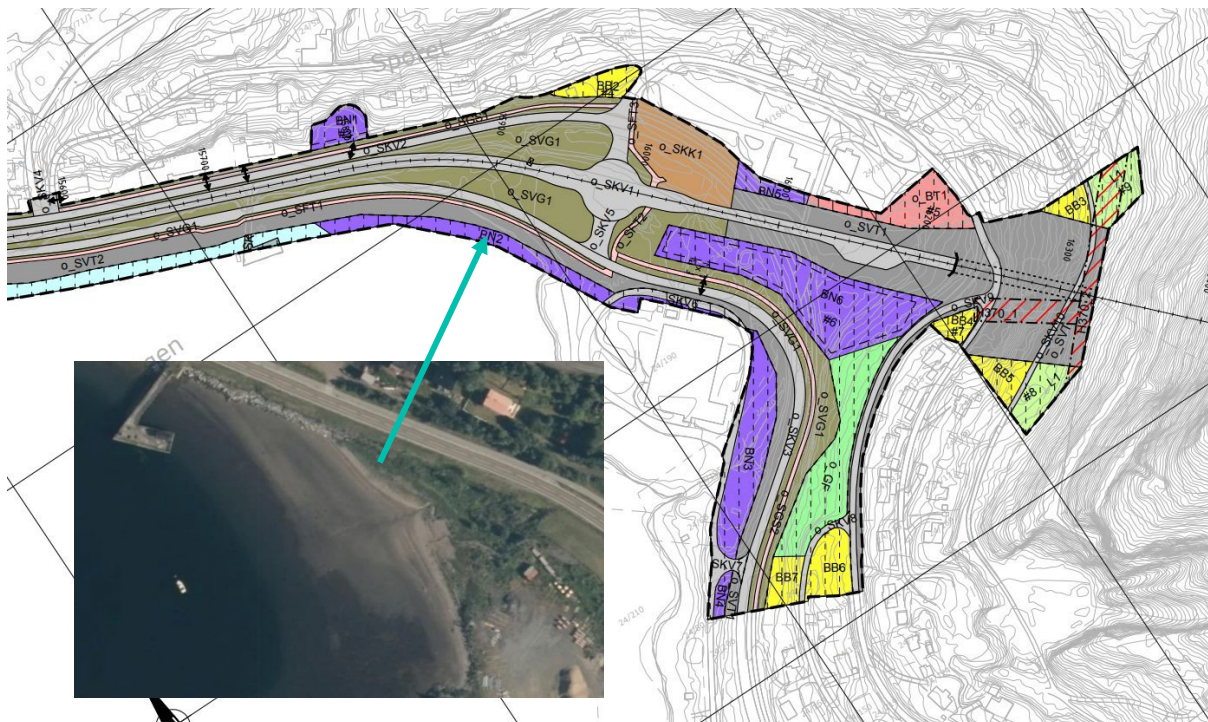
Planområdet strekker seg fra innerst i Bogen og følger E10 i retning Bergvikneset, og inkluderer både områder i sjøen og på land. Som vist i Figur 2 inkluderer planområdet både områder i sjø og på land, der yttergrensen er markert med stiplet blå linje. Opprinnelig var hele området i sjøen tenkt utfylt, men etter innspill fra lokalbefolkningen ifm. høring av planprogram er utfyllingsområdet avgrenset til område markert med sort stiplet linje.

Nullalternativet (alternativ A) innebærer at planområdet benyttes som i dag uten videre utvikling, utover vedtatte planer, og forutsetter utbygging av E10.

Figur 2 Planområdet følger blå stiplede linje på land, men område for foreslått utfylling i sjø er innskrenket etter høring av planprogram slik at det nå er begrenset til område markert med sort stiplede linje.

Stranda lengst nord i området benyttes i dag som rekreasjonsområde og badeplass. Denne vil imidlertid trolig utgå som friluftsområde ved etablering av ny E10. Ny E-10 er ferdig utredet og vedtatt i Nasjonal transportplan, men det er ikke avsatt midler til byggingen og det er uavklart når bygging igangsettes. Nullalternativet innebærer likevel at ny E-10 blir en realitet, og deler av planområdet som uansett vil påvirkes av dette prosjektet vil derved tillegges mindre vekt i denne utredningen.

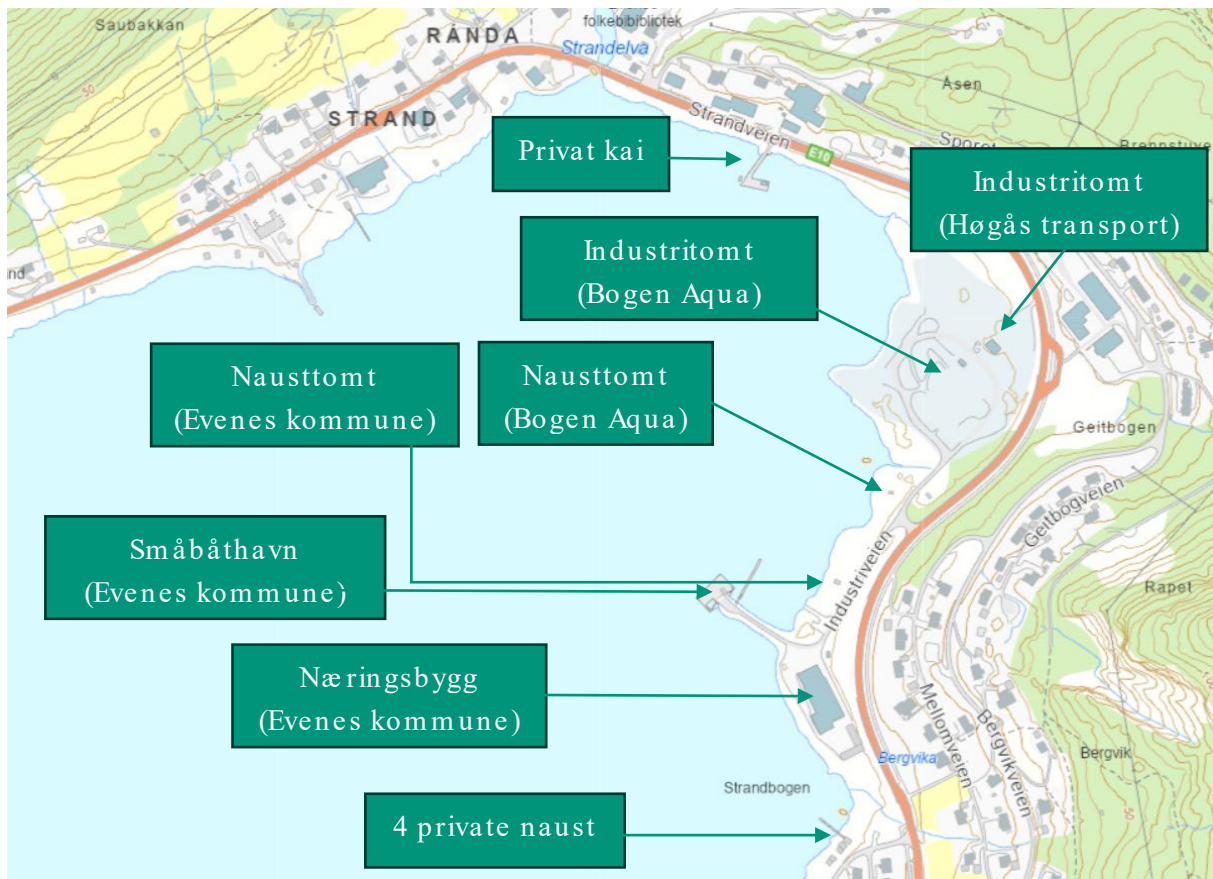
Figur 3 Strand nord i planområdet vil trolig utgå ved bygging av ny E10

Nordre del av området består ellers av en industritomt. Den største delen av industriområdet ligger på eiendom med gnr/bnr 24/195 og ble kjøpt opp av Bogen Aqua i 2020. Her var det tidligere et metallstøperi som i dag er revet, men det står fortsatt et næringsbygg på ca 150 m² igjen på tilgrensende tomt med gnr/bnr 24/189. Denne eiendommen eies av Høgås transport, men ligger innenfor området for ny veitrasé og bygget forutsettes dermed fjernet ved utbygging av ny E-10.

Inord ligger det også en privat kai med tilknytning direkte til E10. Tilstand og bruk av den private kaia er ukjent, og er ikke ventet å bli påvirket av plantiltaket.

Sør for industritomta ligger det to naust, hvorav det ene ligger på eiendom med gnr/bnr 24/68, som eies av Bogen Aqua, og det andre på eiendom med gnr/bnr 24/80, som tilhører kommunen. Kommunens eiendom med gnr/bnr 24/80 var inntil nylig i privat eie, men har blitt kjøpt opp av kommunen mtp. videresalg til Bogen Aqua (Håkon Olsen, Evenes kommune, pers. med.). Sør for kommunens nausttomt følger et havneområde med kommunal kai og en småbåthavn med plass til ca. 30 fritidsbåter. Ved denne igjen ligger det et næringsbygg som per i dag benyttes av Evenes kommunes driftsavdeling. Bygget huser diverse driftsmaskiner, verksted, og kontor for 6 driftsansatte (Håkon Olsen, Evenes kommune, pers. med.).

Sør for planområdet ved Bergsvika ligger det ytterligere 4 naust. Kartet viser fem naust, men av flyfoto fra 2022 ser det ut til at ett av disse er revet. Disse naustene inngår ikke i planområdet, men kan likevel bli berørt av havneformål i sjø og eventuelt nye atkomstløsninger. Se viktige kjennemerker i planområdet i neste figur.

Figur 4 Viktige kjennemerker i planområdet

1.3 Alternativer som skal utredes

Utredningen innebærer utredning av to alternativer utover nullalternativet (alternativ a):

Alternativ B) forutsetter utbygging av E10

Alternativ C) forutsetter at E10 ikke bygges.

Ettersom E10 er vedtatt er alternativ C utredning av konsekvenser ved regulering og utbygging av oppdrett- og industriområde, samt mulighet for kompenserende tiltak i planområdet, inntil E10 etableres.

Planen skal søke å ivareta dagens offentlige havneformål og småbåthavn, samt legge til rette for egnet havneløsning for planlagt oppdrettsanlegg. Utdypning av dagens kai vurderes som aktuelt.

Denne utredningen beskriver konsekvens ved tiltakene for friluftsliv og friluftslivsinteresser i området og gjelder både landbasert friluftsliv og friluftsliv tilknyttet sjø, fiske og båtliv. Det bemerkes at deler av planområdet er i arealplan avsatt til vannareal for allmenn bruk

1.4 Influensområdet

Influensområdet inkluderer både områder som ligger i direkte tilknytting til planområdet, og andre områder der friluftslivsinteresser kan tenkes å påvirkes som følge av reguleringen. Blant områdene som vil kunne påvirkes direkte av reguleringen inngår private naust og området ved Bergvikneset, registrert som et viktig friluftslivsområde for lek og rekreasjon, men også områder på motsatt side av Bogenbukta, inkludert Slettbakken, registrert som viktig nærturterreng og som blant annet benyttes til fiske.

Når det kommer til den indirekte påvirkningen kan dette blant annet handle om påvirkningen tiltaket har på **gyting**, ettersom hele Bogenbukta regnes som et lokalt viktig gytefelt for kysttorsk, og store deler av bukta, inkl. planområdet, også regnes som viktig for sei og hyse (Naturbase kart). Dårligere gyting vil kunne gi negative konsekvenser for fritidsfiske i et større område.

1.5 Avgrensning mot andre fagtema

I forbindelse med reguleringen skal følgende tema utredes i henhold til planprogrammet:

- Friluftsliv
- Vannmiljø og naturmangfold i sjø
- Klimagasser
- Støy
- Notat forurensning; utslipp til vann, grunnforurensning og lukt.
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger ved trafikkanalyse for veitrafikk og utarbeidelse av energinotat.
- Beredskap- og ulykkesrisiko ved utarbeidelse av ROS-analyse.
- Virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigninger, stormflo, flom og skred ved utarbeidelse av ROS-analyse

Virkning reguleringen kan få på gyteområde og fiske er relevant for vurdering av friluftsliv og må sees i lys av utredning av vannmiljø og naturmangfold i vann.

Konsekvenser for samisk natur- og kulturgrunnlag utredes ikke som eget fagtema, men eventuell bruk av naust og småbåtanlegg knyttet til samisk kulturutøvelse skal kartlegges og inngå i utredning av friluftsliv.

Virkningen reguleringen kan få på transportbehov og energiforbruk er relevant for vurderingen av klimagass. Begge fagtemaene utredes på bakgrunn av trafikkanalysen.

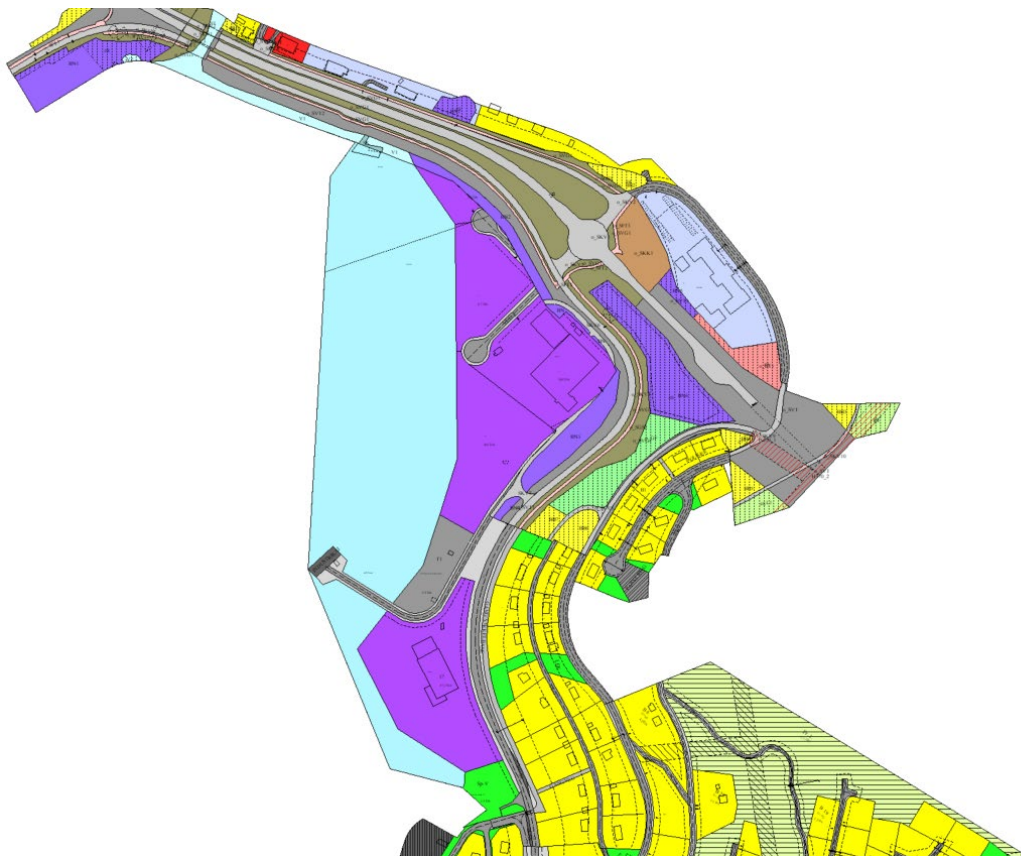
Alle fagtemaer som utredes skal sammenstilles iht. Miljødirektoratets veileder M-1941.

1.6 Føringer og planer

1.6.1 Gjeldende reguleringsplan

I gjeldende reguleringsplan fra 1992 er området i sjøen fra Strandelva i nord-vest til driftsbygningen sør-øst i planområdet avsatt til friområde i sjø og vassdrag.

Avgrensingen er markert med blått i Figur 5 under. En ny regulering vil kunne endre på dette, men det er verdt å merke seg at dette er et område som er brukt til og per nå også avsatt til friluftslivsmål.

Figur 5 Digitalisert kart basert på områdets gjeldende regulering fra 1992. Område avsatt til friområde i sjø og vassdrag markert i blått.

1.6.2 Nordland fylkeskommunes arealpolitiske retningslinjer

På land ligger planområdet i sin helhet innenfor 100-meters beltet, mens stor deler av planområdet også ligger i sjø. Det gir klare føringer for området iht. Nordland fylkeskommunes arealpolitiske retningslinjer som inngår i Fylkesplan for Nordland. Kap. 8.5 omhandler kystsonen og gir klare føringer for forvaltningspraksis. Av arealpolitiske retningslinjer med særlig relevans for friluftsliv og allmenn ferdsel er:

- e). Den funksjonelle strandsonen bør være kartlagt som grunnlag for planlegging av tiltak i sjønære områder.
- f). Dersom kommunen finner å legge til rette for bruk i 100-metersbeltet / den funksjonelle strandsonen, skal det stilles krav som sikrer god landskapstilpasning, høy estetisk og arkitektonisk kvalitet, og allmennhetens tilgang og ferdsel.
- h). Strandsonen skal bevares som et attraktivt og tilgjengelig område for friluftsliv og naturopplevelse. Viktig naturmangfold skal ivaretas.
- k). I gyte- og oppvekstområder for fisk skal det ikke igangsettes virksomhet som kan skade disse områdene. Hensynet til marint biologisk mangfold skal vektlegges i forvaltningen. Slike områder, samt viktige fiskeområder skal avsettes i kommuneplanen.
- l). De ville stammene av laks, sjøørret og -røye må sikres i arealforvaltningen.
- n). Ved all arealplanlegging i kystsonen skal ferdselen til sjøs sikres.

De arealpolitiske føringene stiller tydelige krav til å hensynta allmenn ferdsel, tilgjengelighet til strandsonen og ferdsel til sjøs i forbindelse med reguleringen. Samtidig stilles det krav om ikke å igangsette tiltak som kan skade gyte- og oppvekstområder for fisk. Skade på slike vil kunne påvirke mulighet til naturopplevelser, fritidsfiske, mulighet til å oppleve småfisk i fjæra.

1.6.3 Statlige planretningslinjer

I de statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021) står det at kommunene skal ta særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås. Store deler av planområdet er allerede vesentlig berørt av utbygging. Planen skal ikke legge til rette for nye større inngrep i strandsonen enn nødvendig. Urørt strandsone og naustområde mot boligområde på Bergvikneset skal vurderes særskilt og inngrep skal primært søkes unngått i henhold til planprogrammet.

2 Kunnskapsgrunnlaget

2.1 Krav i planprogram

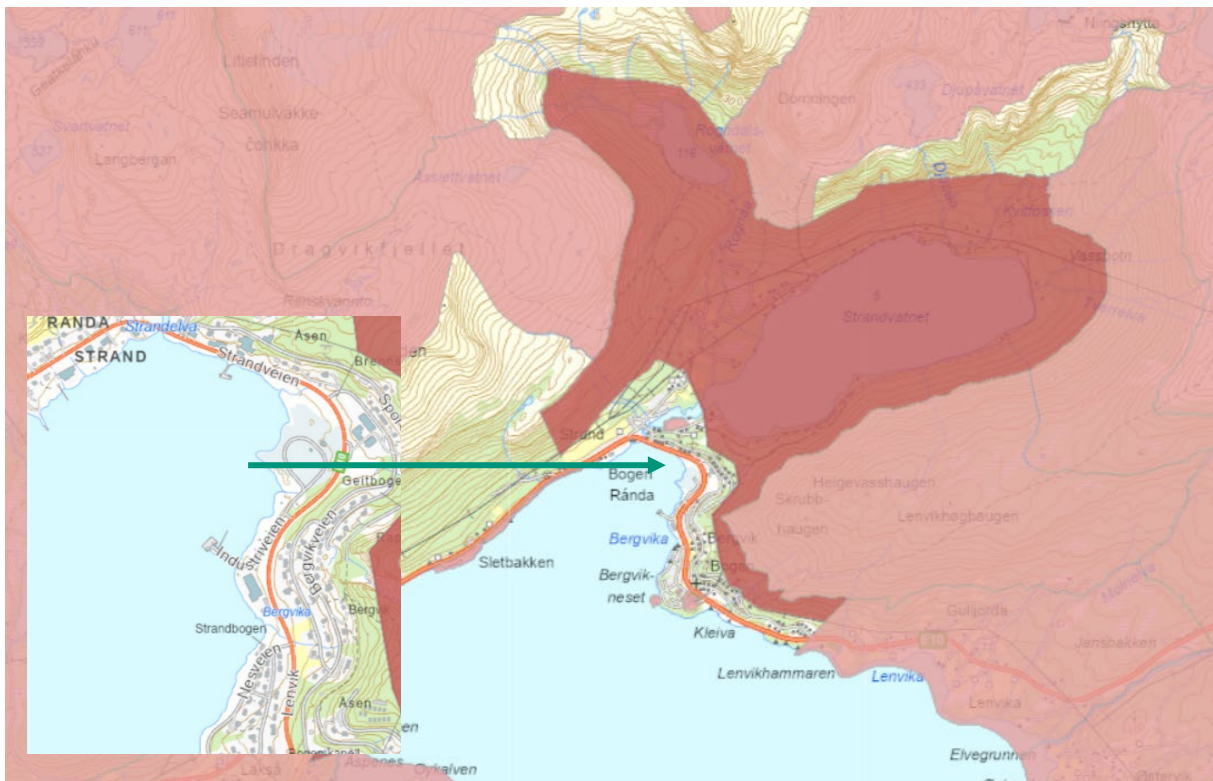
Planprogrammet setter krav om at utredning av friluftsliv skal følge M-1941. Av nye undersøkelser beskrives befaring og samtaler med lokale brukere. Etter at planprogrammet ble vedtatt har det i samråd med kommunen blitt bestemt at befaring utgår da dette ikke anses avgjørende for utredningen og befaring vil måtte utføres vinterstid for å kunne fastholde fremdrift.

2.2 Eksisterende kunnskap

2.2.1 Viktige og svært viktige friluftslivsområder

Søk i Naturbase-kart viser at friluftsliv er kartlagt i planområdet som helhet. Det er ikke registrert viktige eller svært viktige friluftsområder i planområdet, men det er registrert flere viktige friluftslivsområder i nærområdet. Skogområdene langs Strandvannet nord for Bogen sentrum og på Bergvikfjell omkring bebyggelsen i Bogen er registrert som svært viktig friluftslivsområde og som nærturområde.

Mange av områdene rundt, inkludert Slettebakken på østsiden av Bogen og områdene på Bjerkvikneset, er registrert som viktige friluftslivsområder. Slettebakken er kategorisert som nærfriluftsområde, mens delområdene på Bjerkvikneset er kategorisert som leke- og rekreasjonsområder. I sistnevne område ligger dessuten Bogen skole og Bogen barnehage.

Figur 6 Svært viktige (mørk rød) og viktige (lys rød) friluftslivsområder i Bogen (Naturbase kart)

2.2.2 Potensielt tilgjengelig strandsone

Selv om det ikke er registrert viktige friluftslivsområder i planområdet er store deler av området registrert som potensielt tilgjengelig strandsone i Naturbase.

Figur 7 Potensielt tilgjengelig strandsone (grønne områder) Kilde: Naturbase kart

Ved regulering og utbygging i området vil det meste av strandsonen i planområdet fylles ut og bygges ned. Samtidig ligger det føringer i planprogrammet til grunn for å ivareta mulighet til båtliv og fritidsfiske. Behov for flytting av småbåthavn og naust samt mulige nye lokasjoner skal kartlegges ifm. planbeskrivelsen. Det vil også være behov for å avklare rekkefølgekrav og prosess for flytting.

2.2.3 Fritidsfiske

Bogenbukta er registrert som lokalt viktig gyteområde for kysttorsk og som gyteområde for torsk, hyse og sei. Gyteområde for kysttorsk er kartlagt av Havforskningsinstituttet gjennom nasjonalt program for kartlegging av marine naturtyper. Kartleggingen er en kombinasjon av intervju med lokale fiskere, eggteellinger og undersøkelser av havstrømmer og oceanografi. Gytefeltet er beskrevet med middels mengde egg (2) og noe retensjon (2). Retensjon innebærer at strømforholdene holder tilbake egg slik at yngelen vokser opp i eller i nærheten av gyteområdet. Samlet er gytefeltet i Bogen gitt en verdi på 4 på skala fra 1-6 der 6 er høyeste verdi. Dette er den høyeste verdien et lokalt viktig gytefelt kan ha før det defineres som regionalt viktig. Det overlappende gyteområdet for torsk, hyse og sei er kartlagt av Fiskeridirektoratet gjennom intervjuer med fiskere (Fiskeridirektoratet, 2024). Se figurer under.

Figur 8 Lokalt viktig gyteområde for torsk

Figur 9 Gyteområde for torsk, sei og hyse

På bakgrunn av tiltaksområdets verdi som del av gyteområde har Fiskeridirektoratet i forbindelse med høringssvar til varsel om oppstart av planarbeid tatt forbehold om at direktoratet når konsekvensutredningen foreligger, kan komme til å vurdere at utfyllingen i gytefeltet vil komme i konflikt med fiskeriinteresser av nasjonal eller vesentlig regional betydning, jf. pbl § 5-4.

Videre må det nevnes at en studie utført av NINA mellom 1997 og 2012 viste at Bogenvassdraget trolig er en av de viktigste sjørøyevassdragene i Nordland (Svenning, 2012; Statsforvalteren i Nordland, 2024). Generelt har sjørøyebestanden i regionen vært i kraftig tilbakegang, og det er derfor særlig viktig å ivareta en av de mest bærekraftige gjenværende bestandene. Det gyter også sjørøret i Bogenvassdraget, men bestanden er betraktelig mindre. Undersøkelsen viste hovedsakelig fint sediment med gravende megafauna og bioturbasjon, noe som kan tyde på en frisk havbunn, selv om enkelte områder var dekket av dødt, organisk materiale. Bioturbasjon tilfører oksygen til sedimentet, noe som kan bidra til et rikt dyreliv og det er også et tegn på liv i havbunnen. Funn av røde kalkalger kan indikere forhold for rugle, men funnene var begrenset i utbredelse og kvalifiserte ikke til å bli vurdert som den rødlistede naturtypen ruglbunn.

Arealpolitiske retningslinjer for Nordland fylkeskommune er tydelige på at det ikke skal legges til rette for virksomhet som kan skade gyte- og oppvekstområder for fisk og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 må tillegges særlig vekt. En eventuell forringelse av gyte-områder vil ikke bare gi negativ konsekvens for naturmangfold og fiskebestander, men også kunne påvirke friluftslivs og fritidsfiskeinteresser.

Hvis gyteområder tar skade kan dette også påvirke mulighet til å observere et rikt fugleliv, ettersom gyte- og oppvekstområder er viktige områder for næringssøk for en rekke sjøfugl.

2.2.4 Observasjon av fugleliv

Fuglelivet kan bidra til en mer variert naturopplevelse i friluftsliv ved å tilby muligheter for observasjon og læring om ulike arter. Lokalbefolkningen beskriver området som rikt på fugleliv, men dette er ikke nærmere kartlagt. Artskart viser imidlertid registreringer av flere rødlistede fuglearter i planområdet, inkludert hettemåke (CR), ærfugl (VU), fiskemåke (VU), gråmåke (VU), tjeld (NT), rødstilk (NT) og taksvale (NT). Blant disse er det kun ærfugl som er registrert i par og vurdert som mulig hekkende, men det er sannsynlig at også flere av de andre artene hekker i deler av planområdet. Videre ligger planområdet innenfor et område som er markert og markert som hekkelokalitet for havørn og jaktfalk. Statsforvalteren har imidlertid bekreftet at ingen av de registrerte hekkelokalitetene for disse artene ligger i selve planområdet eller innenfor en radius på 1 km fra området (sensitive artsdata). For reguleringsområdet og nærliggende områder som vil kunne påvirkes har BirdLife Nordland gjentatte, samt sporadiske observasjoner av rødlistede fuglearter. For kategori NT-nær truet, nevnes Tjeld, Havelle, Gråspurv og Gjøk. For kategori VU-sårbar, nevnes Fiskemåke, Svartand, Gråmåke, Horndykker, Ærfugl og Grønnfink. For kategori EN-sterk truet, nevnes makrellterne og Storspove. For kategorien CR-kritisk truet er det kartlagt Lomvi, Vipe og Hettemåke.

2.2.5 Innspill til høring av planprogram

Foruten offentlig tilgjengelige kartdata er det også gjennomført en høring i forbindelse med planprogrammet. Planprogrammet ble etter dette revidert, og innebar blant annet at det ble gjort en ny vurdering av behovet for å utrede konsekvens for friluftsliv. Den opprinnelige vurderingen var at dette ikke var nødvendig, men etter innspill fra en rekke offentlige så vel som private aktører ble det i endelig planprogram stilt krav om utredning av friluftsliv.

Av innspill fra høringsrunden med særlig relevans for rekreasjon og friluftsliv gjelder følgende:

Offentlige innspill:

Nordland fylkeskommune

Nordland fylkeskommune påpeker at deler av planområdet som er oppgitt som mulig utfylling i sjø, er satt av til vannareal for allmenn bruk i arealplanen. De viser også til fylkeskommunens arealpolitiske retningslinjer som sier at planlegging i sjø og på land med ferdsel, farleder, fiske og friluftsområder må avklares og ses i sammenheng.

Statsforvalteren i Nordland

Statsforvalterens høringsinnspill omtaler ikke friluftsliv direkte, men viser bekymring for potensielle konsekvenser tiltaket kan ha for sjørøyebestanden i Bogenvassdraget, som igjen vil kunne påvirke fritidsfiske. Statsforvalteren påpeker at den utvandrende fisken i stor grad bruker de nære sjøområdene utenfor elvemunningen som beiteområde på våren og sommeren, og at dette særlig gjelder den mindre fisken som bruker de grunne fjæreområdene til matsøk. De påpeker derfor at utfylling i de grunne områdene vil være svært uheldig.

Private innspill:

Bogen vel:

Bogen Vel ber om at planområdet begrenses slik at det ikke utvides fra kaia og vestover, og at det heller ikke utvides nordover mot stranda. I innspillet påpekes at man bør bevare strandlinja som den er i dag og det uttrykkes bekymring for at Bogen «blir en stor steinfylling» som igjen svekker bolyst.

Hansen m.fl. (opprop med 131 underskrifter):

Oppropet, som er underskrevet av 131 enkeltpersoner i Bogen, viser bekymring for at etablering av industrianlegg vil redusere tilgang til rekreasjonsområder, og da spesielt stranda på Slaggen.

Solberg m.fl. (3 underskrifter):

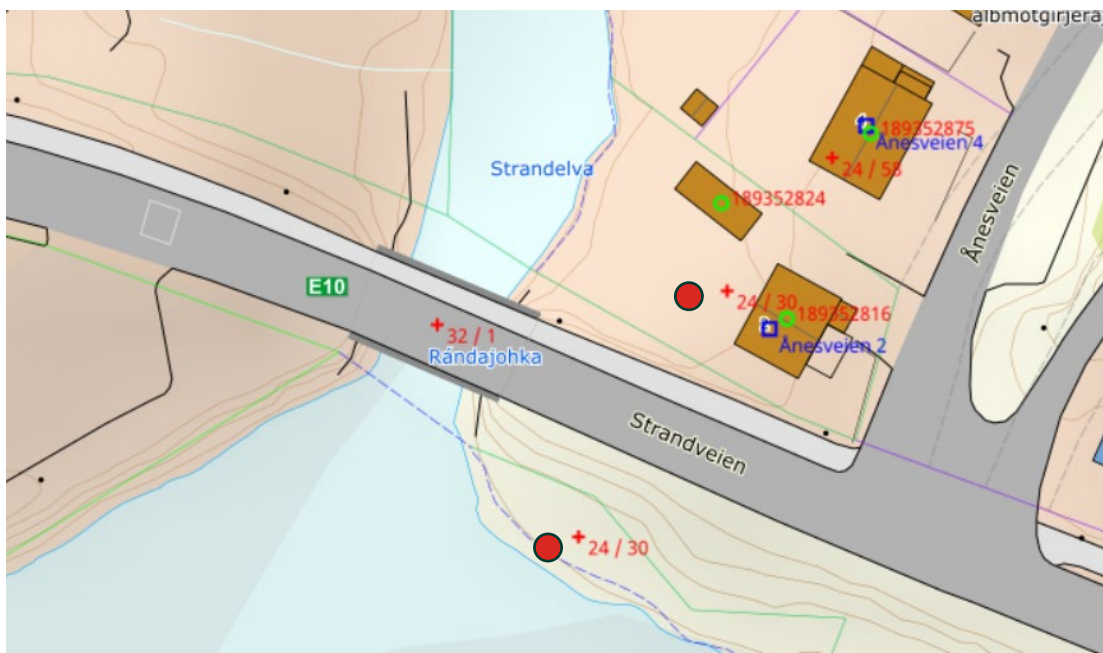
I innspillet påpekes at alle friområder på Bjerkviknes er flittig brukt av lokale og folk fra hele kommunen og at området er mye brukt til friluftsliv, bading, fiske, padling, grilling, krabbeleiting, hygge og kos og en møteplass for barn og voksne.

Dalmo og Aspenes

I innspillet bemerkes at det er en gryende motstand i Bogen mot etablering tilknyttet Bogen Aqua, og det bemerkes særlig bekymring rundt planavgrensingen som de mener bør flyttes mot driftsbygningen til Evenes kommune for å bevare det langgrunne fjæreområdet på Bergvikneset med rikt dyreliv og som blir mye brukt av både lokale barn og familier samt andre innbyggere og turister. De bemerker at fjæra brukes til krabbejakt, skattejakt, bading, SUP-padling og flyndrekast.

Løvlund og Torseth

Innsender eier eiendom med gnr/bnr 24/30 med strandlinje til Strandelva og fjorden. Innsender er bekymret for at pumper og aktivitet i tilknytting til elven vil gi økt støy i området og negativ virkning for elven, som er en yndet fiskeplass. Innsender påpeker at fjæra i nedkant av E10 er en gammel båtstø der det stadig legger til små båter som skal handle drivstoff, mat eller nyte freden i fjæra, samt at stedet er hekkeplass for tjeld, måker og andefugl. Innsender bemerker også at stranda på Slaggen benyttes som badeplass og til volleyballspilling.

Figur 10 **MANGLER TEKST**

Myhrvang og Johnsen

Innsender er særlig bekymret for området ved Bergviknes, som brukes til bading og som nærfriluftsområde. Det bemerkes at det er satt ut benker som benyttes mye og at området er mye brukt av folk som betrakter det rike fugle- og dyrelivet i fjæra. Det bemerkes også at sjørørret og sjørøye følger sjøen langs land i dette området på vei til Strandvannet for å gyte.

Strømsnes m.f. (14 underskrifter)

Innsender uttrykker bekymring for at utbygging av næringsområde og utfylling vil kunne påvirke området rundt Bergviknes negativt. Det bemerkes at området fra

Bergviknes til Bobbeluren benyttes mye til lek, bading og til å utforske livet i fjæra, samt at det er et yrende fugleliv med måse, tjeld, hegre, strandsnipe og brunnakke i området som innsender er bekymret for vil kunne ta skade.

2.2.6 Søknad om vannuttak fra Strandelva i Bogen

I forbindelse med forarbeider for klargjøring til aquakulturvirkosomhet har AFRY utarbeidet søknad om vannuttak fra Strandelva. Som del av søknaden er det gjort ulike kartlegginger og innhentet vurderinger knyttet til terrestrisk natur, ferskvannsmiljø og marint miljø og bunnfauna fra hhv. Sallir Natur, Skandinavisk naturovervåkning og Åkerblå. Vurderingene følger metodikk for konsekvensvurdering iht. Statens vegvesens håndbok V712. Med tanke på friluftsliv, er det særlig vurdering av konsekvensgrad for brukerinteresser, landskap og ferskvannsmiljø, spesielt med hensyn til fritidsfiske i elva, som er av interesse.

Konsekvensgrad for brukerinteresser er satt til ingen/ubetydelig konsekvens basert på noe verdi og da særlig med tanke på fiske, men ubetydelig endring da fiskemulighetene i elva ikke antas å bli påvirket. Konsekvensgrad for landskap er vurdert til ubetydelig konsekvens. Da er landskapsverdien vurdert til uten betydning da området allerede er omgitt av bebyggelse, mens påvirkning er vurdert til ubetydelig endret. Konsekvensgrad for ferskvannsmiljø og fisk er vurdert til noe miljøskade, basert på stor verdi av fiskeforekomsten og noe forringelse.

2.2.7 Vurdering av eksisterende kunnskap

Idet store og hele anses eksisterende kunnskap om friluftslivet i området som god. Området er kartlagt etter M98 og høringsinnspill fra offentlige instanser og private har gitt verdifull tilleggsinformasjon om bruken av området.

Vurderingene av konsekvens for vannuttak fra Strandelva tillegges begrenset vekt fordi dette sett for seg er en liten del av samlet regulering og fordi området vil kunne påvirkes av øvrige tiltak. Derved er det lite hensiktsmessig å vurdere konsekvens av vannuttaket alene. Utredningen bør dessuten i sin helhet baseres på M-1941, både for å benytte en enhetlig metodikk og fordi denne metodikken er mer detaljert og bedre tilpasset utredning av miljøtema, inkl. friluftsliv.

Mange av de private høringspartene har vist bekymring for konsekvensene av en utfylling ut mot Bergviknes, og som følge av dette ble planavgrensning og utfyllingsgrense noe endret i endelig versjon av planprogrammet (se Figur 2).

Samtidig er det behov for mer kunnskap om bruk av naustområdene mellom dagens industriområde og småbåthavna, samt mulige alternative områder for småbåthavn. Det er også behov for noe mer kunnskap om bruken av stranda på Slaggen. Sist, men ikke

minst trengs mer kunnskap om konsekvensene reguleringen vil kunne få for fritidsfiskeinteresser både fra land, sjø og i Strandelva.

I forbindelse med denne konsekvensutredningen er det ikke gjennomført befaring i området. Det skyldes at området relativt sett er lite og oversiktlig og at det foreligger et godt kunnskapsgrunnlag fra før. Et annet aspekt som vanskeliggjør befaring er at vedtak om konsekvensutredning av friluftsliv kom i oktober og at utredningsarbeidet først ble igangsatt i november. En befaring vinterstid anses ikke som en optimal løsning. Kunnskapsgrunnlaget skal likevel suppleres gjennom innhenting av supplerende informasjon fra lokale interesserparter.

2.3 Resultater fra innspill fra interesseparter

For å sikre et tilstrekkelig grunnlag for vurdering av friluftsliv i tiltaksområdet er det innhentet supplerende informasjon om bruken av området gjennom utsendelse av spørreundersøkelse til interesseparter. I tillegg ble det gjennomført enkelte samtaler per telefon for supplerende informasjon.

Bogen barnehage ved Linda Øyvor Østnes

"Bogen barnehage bruker både fjæra og områdene rundt svært aktivt. Dette er omtalt i barnehagens årsplan, der blant annet beskrivelsen av Bogen barnehage er som flg; " Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser, i et stille og rolig strøk. Vi har kort vei både til fjæra og skogen, og dermed flotte muligheter til spennende utflukter. Vi regner fremdeles sterkt med at denne beskrivelsen også vil passe til omgivelsene også i fremtiden. Vi ønsker selvfølgelig at både fjæra og omgivelsene rundt skal være så uberørte som mulig. Det å kunne rusle i fjæra som gir gode og minnerike opplevelser er virkelig noe å ta vare på. Utsikten mot sjø/fjord, båter, båtliv og fjell bør bestå slik den er. Håper derfor på minimal inngripen som vil kunne framstå som det motsatte av forskjønnelse.

Evenes turlag

Evenes turlag har ingen innsigelser eller kommentar til utredningen, og skriver at reguleringen ikke vil påvirker noen av deres løyper eller utstyr.

DNT Harstad

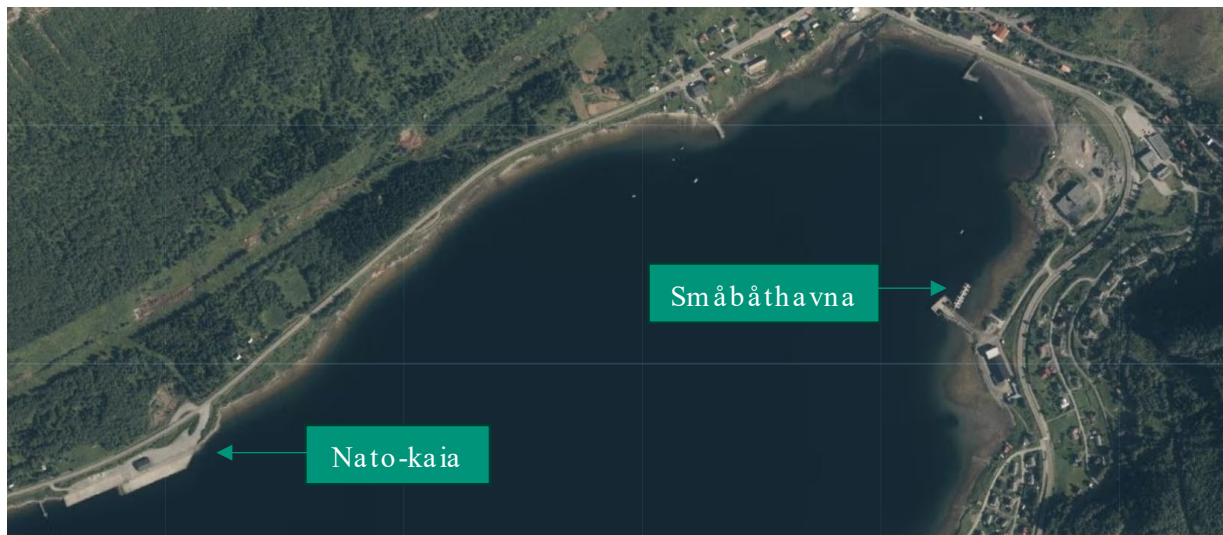
DNT Harstad er lokalavdeling også for Evenes. Lokalavdelingen har ingen kommentarer til reguleringen eller bruken av området grunnet manglende lokalkunnskap om området, og henviser til Evenes turlag.

Bogen båtforening

I forbindelse med utredningen er det gjennomført samtale med Bogen båtforening, ved leder Arne Martin Hauan. Det ble opplyst om at Småbåthavna eies av Bogen båtforening, og har 32 plasser, hvorav samtlige er utleid. Bryggegangen er låst med nøkkel, og den er derved ikke tilgjengelig for allmennheten. Det er ikke gjestehavn på stedet, og småbåthavna er derfor vanligvis kun i bruk av lokale båteiere som leier plass. De fleste bryggeelementene tas opp vinterstid da det ofte legger seg is på fjorden som skader utstyret, men det har vært vanlig å opprettholde mulighet for å legge til på et par plasser.

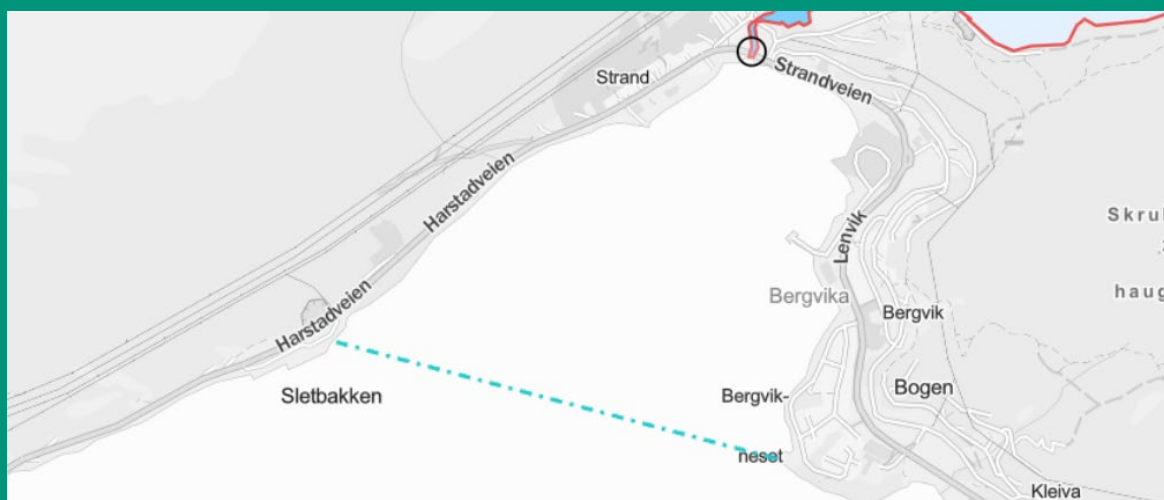
Hauan sier at brygga ikke brukes som fiskeplass da det ikke er tillatt å fiske mellom Bergvikneset og innerst i bukta etter pelagisk fisk. Hauan informerte om at det står skilt om dette flere steder, men han var usikker på hvem som har vedtatt forbudet eller på hvilket grunnlag (se faktaboks på neste side).

Ifølge Hauan er forholdet mellom båtforeningen og Bogen Aqua god. Bogen Aqua har ifølge Hauan tilbudt seg å mudre bunnen ved brygga slik at den kan flyttes noe og komme mer i ly for vær og vind, for å kompensere for baksiden ved å få utfyllingsområde og oppdrettsanlegg tett inn på småbåthavna. Hauan ser derfor reguleringen mer som enn fordel enn bakside. Han mener det går mer fisk langs Natokaia på motsatt side av fjorden, mens det på østsiden, der regulering er aktuelt, er for mye forurensset slagg fra tidligere industri. Han opplyste om at det går en god del småsei og makrell ved småbåthavna, men at det ikke fiskes herfra grunnet forbudet.

Faktaboks: Hele Bogen omfattes av «Forskrift om fiske i vassdrag med anadrome laksefisk og om fiske utenfor elvemunninger og kraftverksutløp, samt om nedsenkning av garn ved fiske i sjøen, Nordland».

Forskriftsbestemmelsen innebærer at alt fiske er forbudt i 100-meterssonen fra munningen av Strandelva. I tillegg omfatter fiskeforbudet en større sone (se kart under) i perioden 15. april–30. september. I den utvidede forbudssonen gjelder imidlertid en del unntak, som blant annet innebærer at fiske med stang og håndsnøre, samt setting av garn og not under gitte betingelser, likevel er tillatt.

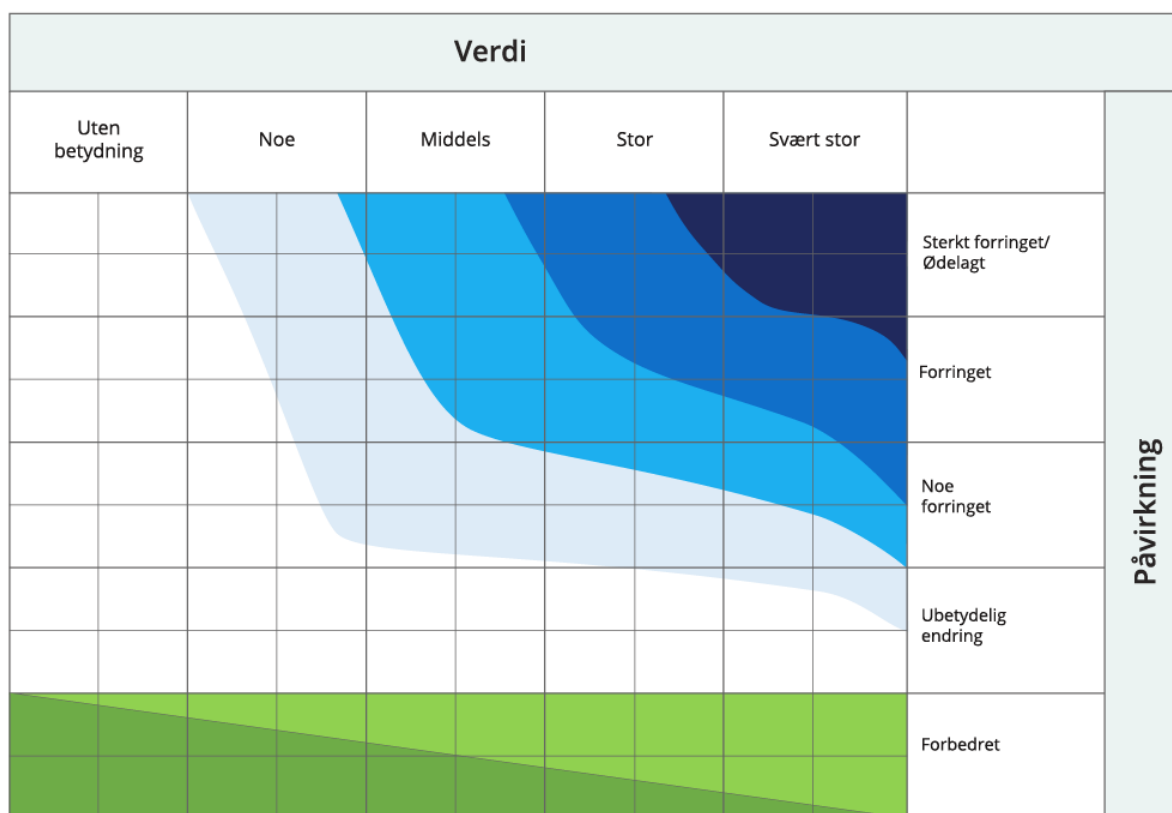
Figur 11 Forbudssone for fiske iht. Forskrift for fiske i vassdrag, Nordland. Stiplet blå linje viser gjeldende sone i perioden 15. april–30. september iht. forskriftens § 7. Kilde: Statsforvalteren i Nordland.

Kart over anadrome vassdrag, munningssoner og kjente grenser mellom elv og sjø, områder åpnet for kilenotfiske etter laks og registrerte kilenotplasser

3 Konsekvensutredning

3.1 Verdi, påvirkning og konsekvens

Verdivurdering av friluftsområdene er gjort med utgangspunkt i verditabellen fra M-1941. Påvirkning er vurdert iht. påvirkningstabellen for friluftsliv i M-1941. Konsekvens vurderes med utgangspunkt i konsekvensvifta i M-1941 (Figur 12), der konsekvensgraden kommer fram ved å sammenstille verdivurderingen med vurderingen av tiltakets påvirkning.

Figur 12 Konsekvensvifte for friluftsliv - M-1941

3.2 Inndeling i delområder

I M-1941 deles friluftsområder inn i ulike kategorier. De områdetypene som er aktuelt for denne utredningen inkluderer leke- og rekreasjonsområder, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag samt andre friluftsområder.

Det er ikke tidligere registrert friluftsområder i planområdet, noe som indikerer begrenset verdi ettersom området ble kartlagt iht. M98 i 2014. Detaljeringsgraden på M98-kartlegging varierer mye, og mange kommuner har kun utført relativt grove kartlegginger av større friluftsområder. Derved faller nærfriluftsområdene bort. Evenes

kommune har imidlertid kartlagt leke- og rekreasjonsområdene på Bergviknes med stor detaljeringsgrad, noe som indikerer at kartlegging av nærfriluftsområder har vært et fokus. Samtidig er verken stranda nord for industriområdet, nausttomtene mellom industriområdet og båthavna, eller områdene i sjøen tidligere utfigurert som friluftslivsområder iht. M98.

I denne utredningen er det vurdert at stranda i nord-øst bør defineres som leke- og rekreasjonsområde. Leke- og rekreasjonsområder er lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskoger, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende under 200 daa.

Strandsonen nord i reguleringsområdet, strandsonen langs nausttomtene, småbåthavna og områdene i sjø defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag. Dette er områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med mulighet for allment friluftsliv. Området deles inn i følgende delområder:

Tabell 1 Oversikt over delområder i planområdet

Nr.	Delområde	Beskrivelse
Delområde 1	Strandsone i nedkant av E10 som strekker seg fra Strandelva til privat brygge i nord.	Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag (SS).
Delområde 2	Strand i nord-øst.	Området defineres som leke- og rekreasjonsområde (LR).
Delområde 3	Nausttomter mellom dagens industriområde og småbåthavna.	Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag (SS).
Delområde 4	Småbåthavna.	Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag (SS).
Delområde 5	Områdene i sjøen.	Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag (SS).

Tabell 2:

Figur 13 Områdetyper for friluftslivsområder. Alle kategorier hentet fra veileder M98 (kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder).

3.3 Vurdering av delområdene

I tabellene under følger verddivurdering, påvirkning og konsekvens for de fem delområdene som skissert på forrige figur.

Tabell 3 Verdivurdering, påvirkning og konsekvens for delområde 1, Strandsone i nedkant av E10 som strekker seg fra Strandelva til privat brygge i nord.

DELOMRÅDE 1							
Verdivurdering							
Ubetydelig	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
△ Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag. Del av strandsonen nord er ifølge et av høringsinnspillene til planprogrammet en gammel båtstø. Her legger det av og til båter som skal fylle olje eller gjøre innkjøp i Bogen. Området er ellers ikke tilrettelagt for friluftsliv og det er lite egnet som friluftsområde da det ligger like i nedkant av E10. Det har likevel en begrenset funksjon som atkomstzone. Området kan i noen grad være egnet i undervisningssammenheng, f.eks. ved at området kan brukes til å studere livet i fjæra, men andre områder er trolig mer attraktive. Området vurderes å ha noe verdi med tanke på brukerfrekvens, kvalitet og betydning og samlet verdi settes til noe verdi.							
Påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
A	△						
	Nullalternativet innebærer etablering av E10 og ved veiutvidelse blir veien bredere med ytterligere fylling ned mot sjøen. Bredere vei og mulig endret fartsgrense kan gjøre dagens bruk av området mindre attraktivt. Ved nullalternativet vurderes området til noe forringet						
B	△						
	Regulering av området i tråd med alternativ B innebærer at området vil inngå i reguleringen, men uten at det fylles ut utover utfylling ifm. etablering av E10. Ved regulering kan ulike typer atkomstveier i sjø være aktuelt. Nye atkomstveier for blant annet industrifartøy kan påvirke dagens bruk av området, men trolig i begrenset grad. Endring i attraktivitet, arealbeslag, forurensing, tilgjengelighet og funksjon regnes som noe forringet.						
C	△						
	Alternativ C innebærer regulering av området i tråd med reguleringsforslag, men uten etablering av E10. Det innebærer ingen fysiske endringer i området, men på grunn av usikkerhet ved hva reguleringen utenfor utfyllingen i sjø vil innebære av konsekvens for tilgang, forurensingsgrad mm. settes påvirkning til noe forringet.						
Konsekvensgrad							
Alternativ	Stor/svært stor positiv konsekvens +++ /++++	Noe/betydelig positiv konsekvens + /++	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Middels konsekvens --	Alvorlig konsekvens ---	Svært alvorlig konsekvens ----
A	△						
	Området har noe verdi og blir noe forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.						
B	△						
	Området har noe verdi og blir noe forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.						
C	△						
	Området har noe verdi og blir noe forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.						

Tabell 4 Verdivurdering, påvirkning og konsekvens for delområde 2, strand i nord-øst.

DELOMRÅDE 2							
Verdivurdering							
Ubetydelig	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
△							
Området defineres som leke- og rekreasjonsområde. Stranda nord-øst i planområdet brukes både til bading og volleyballspilling. Den er noe tilrettelagt ved at det er etablert volleyballbane, men denne er i liten grad holdt vedlike. Stranda er en del brukt av lokalbefolkningen, men bruken er noe begrenset grunnet industriområde og vei like ved. Verdivurdering for de fleste kriterier ligger på noe verdi, men pga. volleyballbanen trekkes samlet vurdering til nedre sjikt av middels verdi.							
Påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
A	△						
	Nullalternativet innebærer at stranda fylles igjen, og at området opparbeides som del av rundkjøring og nye E10. Alle kriterier i påvirkningstabellen settes til sterkt forringet, og samlet vurdering er at området vil bli sterkt forringet.						
B	△						
	Alternativ B innebærer, i tillegg til at stranda fylles igjen, at mye av sjøen rett utenfor utfylles. I den grad det er opplevelsesverdier igjen i området etter etablering av E10 vil disse spises opp av utvidet industriområde og utfylling i sjø. Alle kriterier i påvirkningstabellen settes til sterkt forringet, og samlet vurdering er at området vil bli sterkt forringet.						
C	△						
	Alternativ C innebærer regulering av området i tråd med reguleringsforslag, men uten etablering av E10. Altså vil stranda bestå, men store deler av området rett utenfor denne fylles igjen. Ved dette alternativet vurderes tilgjengelighet til noe forringet og samtlige andre kriterier til forringet. Samlet vurdering er at området blir forringet.						
Konsekvensgrad							
Alternativ	Stor/svært stor positiv konsekvens +++ /++++	Noe/betydelig positiv konsekvens + /++	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Middels konsekvens --	Alvorlig konsekvens ---	Svært alvorlig konsekvens ----
A	△						
	Området har middels verdi og blir sterkt forringet. Samlet gir dette middels konsekvens for delområdet.						
B	△						
	Området har middels verdi og blir sterkt forringet. Samlet gir dette middels konsekvens for delområdet.						
C	△						
	Området har middels verdi og blir forringet. Samlet gir dette middels konsekvens for delområdet.						

Tabell 5 Verdivurdering, påvirkning og konsekvens for delområde 3, nausttomter mellom dagens industriområde og småbåthavna.

DELOMRÅDE 3							
Verdivurdering							
Ubetydelig	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
△							
Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag. Nausttomtene mellom industriområdet og båthavna har tidligere vært i privat eie, men er per i dag kjøpt opp av hhv. Bogen Aqua og Evenes kommune mtp. videreutvikling av området til akvakultur og industri. Området har visse kvaliteter og potensiale for bruk, men brukes lite per i dag. Samtlige verdikriterier skårer et sted mellom ubetydelig og noe verdi, og samlet vurderes området å ligge i nedre skala av noe verdi.							
Påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
A	△ Nullalternativet innebærer ingen utbygging i området ifm. etablering av akvakulturvirksomhet eller industri, men etablering av E10. Ny E10 innebærer en utvidelse av veien og derved noe økt forstyrrelse, noe mer forurensing og muligens redusert tilgjengelighet til området, men utvidelsen vil ikke strekke seg nærmere strandlinjen enn der Industriveien går i dag. Området er i dag lite brukt og områdets potensiale for friluftslivsinteresser endres i liten grad. Det tas derved utgangspunkt i at bruken av området består som i dag, eventuelt med salg av nausttomtene til private for videre ordinært bruk som naust og støer til fritidsbåt. Ettersom E10 kommer nærmere innpå området vurderes likevel samtlige kriterier til noe forringet, og samlet vurdering er at området blir noe forringet.						
B	△ Alternativ B innebærer at området reguleres til akvakultur/industri og i sin helhet fylles ut. Området bygges ned og kvaliteter området måtte ha for friluftslivsinteresser, samt potensialet for å studere fugleliv og bløtbunnsfauna forsvinner. Området mellom Industriveien og dagens E10 vil i stor grad gå med til utvidelse av E10. Samtlige kriterier vurderes til sterkt forringet, og samlet vurderes området til sterkt forringet.						
C	△ Alternativ C innebærer at området reguleres til akvakultur/industri og i sin helhet fylles ut. Området bygges ned og kvaliteter området måtte ha for friluftslivsinteresser, samt potensialet for å studere fugleliv og bløtbunnsfauna forsvinner. Selv om alternativet ikke inkluderer ny E10 vil dette ikke ha betydning for bruken av området mtp. friluftsliv, da det er områdene nedenfor Industriveien som er regnet å kunne ha verdi for friluftsliv. Samtlige kriterier vurderes til sterkt forringet, og samlet vurderes området til sterkt forringet.						
Konsekvensgrad							
Alternativ	Stor/svært stor positiv konsekvens +++ /++++	Noe/betydelig positiv konsekvens + /++	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Middels konsekvens --	Alvorlig konsekvens ---	Svært alvorlig konsekvens ----
A	△ Området har noe verdi og blir noe forringet. Da verdivurderingen er satt til nedre del av verdiskalaen vurderes konsekvens til ubetydelig konsekvens.						
B	△ Området har noe verdi og blir sterkt forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.						
C	△						

KONSEKVENsutredning FRILUFTSLIV

	Området har noe verdi og blir sterkt forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.
--	---

Tabell 6 Verdivurdering, påvirkning og konsekvens for delområde 4: Småbåthavna.

DELOMRÅDE 4							
Verdivurdering							
Ubetydelig	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
△							
Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag. Småbåthavna eies av Bogen båtforening, og er et viktig knutepunkt for fritidsbåteiere i Bogen. Båtforeningen opplyser om at havna har 32 plasser, hvorav samtlige er utleid. Det er også venteliste for å få plass. Bryggegangen er låst med nøkkel, og den er derved ikke tilgjengelig for allmennheten. Det er ikke gjestehavn på stedet, og småbåthavna er derfor vanligvis kun i bruk av lokale båteiere som leier plass. De fleste bryggeelementene tas opp vinterstid da det ofte legger seg is på fjorden som skader utstyret, men det har vært vanlig å opprettholde mulighet for å legge til på et par plasser. Brygga brukes ikke som fiskeplass da det ikke er Ikke tillatt å fiske mellom Bergvikneset og innerst i bukta etter Pelagisk fisk (Statsforvalteren). De fleste verdikriterier vurderes til noe verdi, men båthavnas funksjon som atkomstsone gjør at kvalitetskriteriet vurderes til middels og samlet verdi for området vurderes til middels verdi.							
Påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
A	△ Nullalternativet innebærer etablering av ny E10, men ingen utfylling eller endring som følge av ny regulering. Småbåthavna og bruken av denne består som i dag og det tas utgangspunkt i at atkomstveier til småbåthavna blir som i dag eller tilsvarende. Påvirkning vurderes til ubetydelig endring.						
B	△ Alternativ B innebærer etablering av ny E10 og regulering som tillater utfylling i sjø der småbåthavna ligger i dag. Selv om området reguleres slik at utfylling tillates er det ikke sikkert at det vil bli en utfylling her, og det vil i så måte være snakk om å finne en alternativ plassering for båthavna. Bogen Båtforening selv er positive til Bogen Aqua, bla. fordi de skal ha tilbudt seg å mudre slik at båthavna kan legges noe mer i le for vær og vind sammenlignet med hvordan den ligger i dag. Hvis båthavna må flyttes skal dette løses ved at tiltakshaver besørger en minst like god eller bedre løsning for småbåthavna i et annet område, og i dialog med båtforeningen. Med disse forutsetningene til grunn vurderes alternativ B å innebære forbedret attraktivitet, ingen reduksjon i areal, ingen redusert tilgjengelighet og ingen endrede funksjoner. Det antas likevel at alternativet vil kunne innebære noe økt forurensing fra nærliggende oppdrett og industri. Ettersom høyeste kategori for kriteriene bestemmer påvirkningsgrad samlet sett settes påvirkning til noe forringet.						
C	△ Alternativ C innebærer regulering som tillater utfylling i sjø der småbåthavna ligger i dag, men ikke etablering av ny E10. Ny E10 antas å ha liten påvirkning på bruken av båthavna, og alternativet vurderes som for alternativ B.						
Konsekvensgrad							
Alternativ	Stor/svært stor positiv konsekvens +++ /++++	Noe/betydelig positiv konsekvens + /++	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Middels konsekvens --	Alvorlig konsekvens ---	Svært alvorlig konsekvens ----
A	△ Området har middels verdi og blir ubetydelig endret. Samlet gir dette ubetydelig konsekvens for delområdet.						
B	△ Området har middels verdi og blir noe forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.						

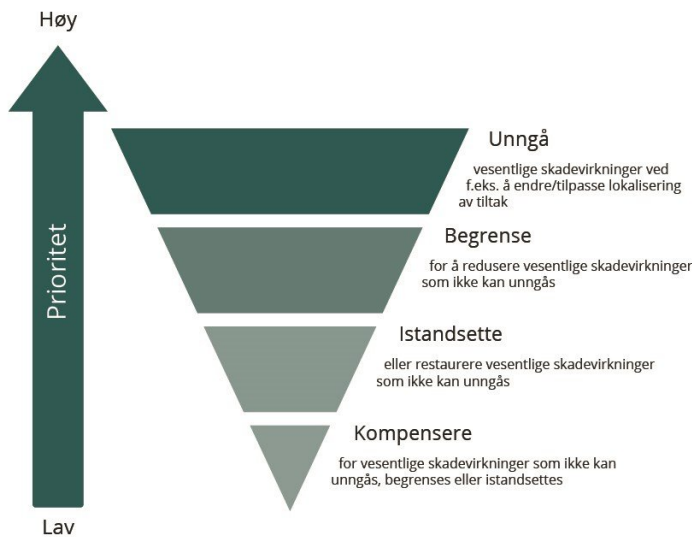
C	
	Området har middels verdi og blir noe forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.

Tabell 7 Verdivurdering, påvirkning og konsekvens for delområde 5: Områdene i sjøen.

DELOMRÅDE 5							
Verdivurdering							
Ubetydelig	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
△							
Området defineres som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag. Områdene i sjøen brukes, ifølge respondentene, i liten grad til fiske. Det kan likevel ikke utelukkes at området har en indirekte verdi for fisket i området ved at områdene, særlig sør for dagens industriområde, kan ha verdi som oppvekstområde for småfisk. Det er dessuten vel kjent at sjørøye normalt holder seg i nærheten av oppvandringsområdet og beiter på grunne områder nært land. Trolig vil kun den største fisken vandre utenfor fiskeforbudssonen (jf. faktabok). Ellers er bukta innfartsåre til Bogen sjøveien. Området gis middels verdi basert på dets funksjon som atkomstzone, potensielle verdi i undervisningssammenheng og med tanke på områdets betydning for gyting, levested for sjørøye og annen anadrom fisk som igjen er av interesse for fritidsfisket i området.							
Påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
A	△						
	Nullalternativet innebærer etablering av ny E10, men ingen utfylling eller endring som vil påvirke områdene i sjøen direkte. I forbindelse med etablering av E10 vil det imidlertid være økt risiko for forurensing til sjøen. I tillegg reduseres buffersonen mellom vei og sjø, som også kan gi økt forurensing til sjøen. Som følge av noe økt forurensing vurderes nullalternativet å gi noe forringelse av området.						
B	△						
	Alternativ B innebærer både etablering av E10 og regulering med utfylling av områdene i sjøen. Området reduseres i stor grad og påvirkning vurderes til forringet basert på arealbeslag og endret attraktivitet.						
C	△						
	Alternativ C innebærer regulering av området i tråd med planforslag, men uten etablering av E10. De største inngrepene i området er forbundet med arealbeslag og utfylling i sjø, og påvirkning vurderes derved til forringet som for alternativ B.						
Konsekvensgrad							
Alternativ	Stor/svært stor positiv konsekvens +++ /++++	Noe/betydelig positiv konsekvens + /++	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Middels konsekvens --	Alvorlig konsekvens ---	Svært alvorlig konsekvens ----
A	△						
	Området har middels verdi og blir noe forringet. Samlet gir dette noe konsekvens for delområdet.						
B	△						
	Området har middels verdi og blir forringet. Samlet gir dette middels konsekvens for delområdet.						
C	△						
	Området har middels verdi og blir forringet. Samlet gir dette middels konsekvens for delområdet.						

3.4 Avbøtende tiltak

I henhold til forskrift om konsekvensutredninger (§ 23) skal utredningen beskrive tiltak som planlegges for å unngå, begrense, istandsette og eventuelt kompensere for vesentlige negative konsekvenser for miljø og samfunn, både i bygge- og driftsfasen. Beskrivelsen inkluderer overvåkningsordninger samt informasjon om beredskap ved større ulykker og katastrofer. Tiltakene følger prinsippene i tiltakshierarkiet (Figur 13), der prioriteringen er å unngå skadevirkninger først, deretter begrense disse, og til slutt vurdere kompensasjon som en siste utvei.

Figur 14: Tiltakshierarkiet. Illustrasjon: Miljødirektoratet.no

Avbøtende tiltak relevant for friluftsliv, slik de fremgår av planprogrammet for Slaggen, omfatter blant annet en reduksjon av utfyllingsområdenes omfang og en tydeligere avgrensning av tiltaket. Selv om endelige grenser for utfylling ennå ikke er fastsatt, har disse blitt betydelig redusert som følge av innspill i høringsrunden. Det skal spesielt vurderes å unngå inngrep i urørt strandsone og naustområdet nær boligområdet på Bergvikneset. Utfyllingsområdet i sjø har derfor blitt redusert for å unngå direkte påvirkning på de etablerte rekreasjonsområdene ved Bergvikneset, som benyttes til bading, lek og generell rekreasjon.

Tilgang til båthavna kan bli noe redusert i anleggsfasen, spesielt ved utfylling i sjø, men vil være upåvirket i driftsfasen. Pumpestasjon vil isoleres og det vil ikke være støy eller

vesentlig aktivitet i området i driftsfase, men det må nok forventes noe støy og aktivitet i en kort periode i anleggsfasen, ifølge støyutredning fra Lifetec.

Siden store deler av planområdet ligger innenfor 100-meters beltet langs sjøen, gjelder Nordland fylkeskommunes arealpolitiske retningslinjer (kapittel 1.6.2), som særlig vektlegger prioritering av allmenn ferdsel, tilgjengelighet til strandsonen og ferdsel på sjøen. Tiltak skal også utformes slik at skade på gyte- og oppvekstområder for fisk unngås, noe som er viktig for fritidsfiske, biologisk mangfold og naturopplevelser, inkludert fugleliv.

Basert på eksisterende kunnskap vurderes sjøområdene som mest utsatt for negative konsekvenser for naturmangfoldet. På land er det lite igjen av naturområder, da arealene i stor grad er nedbygd eller planlagt nedbygd. Dette begrenser mulighetene for å iverksette skadebegrensende tiltak innenfor selve planområdet. For å redusere samlet negativ påvirkning på natur og friluftsliv, kan det imidlertid stilles krav om kompenserende tiltak utenfor planområdet – for eksempel gjennom restaurering eller utbedring av nærliggende naturområder som er viktige for friluftslivet.

BirdLife Nordland har i innspill til konsekvensutredningen (17.12.24) berømmet kommunen for å prioritere utvikling av allerede utbygde arealer i Slaggen, men påpeker samtidig viktigheten av å ivareta fuglefaunaen gjennom spesifikke eller generelle restaureringstiltak i tråd med prinsippene om arealnøytralitet. De understreker viktigheten av grundig vurdering av konsekvenser for det marine miljøet og en samlet belastning på naturverdiene.

Som tidligere beskrevet vil Bogen Aqua betale et årlig vederlag til Bogen grunneierlag, øremerket tiltak for forbedring av friluftslivskvaliteten rundt Strandvatnet og tiltak for kultivering av anadrom fisk i vannet. Disse tiltakene vil bidra positivt både for lokalbefolkningen, friluftsliv og fisketurisme, og ikke minst fiskebestandene.

Ved etablering av vannuttak fra Strandelva er det gjennomført omfattende vurderinger for å minimere påvirkning på fisk og deres vandringsruter. Vanninntakene plasseres strategisk for å redusere påvirkning av elvemiljøet, og vannføringen vil overvåkes kontinuerlig. For å sikre vannkvaliteten ved lav vannføring vurderes tiltak som avtale om påslipp fra kraftverk eller installasjon av avsaltingsanlegg. Anleggsarbeider anbefales lagt til senhøsten for å unngå konflikt med kritiske perioder for gyting, fiskevandring og viktige perioder for fuglelivet.

3.5 Usikkerhet ved avbøtende tiltak

Det foreligger en viss usikkerhet knyttet til gjennomføringen og effekten av de foreslåtte avbøtende tiltakene.

For det første er det usikkert om det er praktisk mulig å gjennomføre enkelte tiltak fullt ut. Eksempelvis gjelder dette flytting av småbåthavna, der etablering av en like god eller bedre løsning kan være utfordrende på grunn av begrenset tilgjengelige arealer og naturgitte forhold. Selv om dialog med båtforeningen og lokale brukere skal sikre gode løsninger, vil detaljer knyttet til ny plassering og nødvendige mudringsarbeider først bli avklart i senere faser.

Videre er det usikkert om reduksjon av utfyllingsområdene og avgrensning av tiltaket vil gi tilstrekkelig effekt med hensyn til å bevare friluftslivskvaliteter og naturverdier. Selv om utfyllingsgrensene har blitt betydelig redusert etter høringsrunden, kan tiltakene fortsatt påvirke sensitive marine økosystemer og viktige rekreasjonsområder. Effekten av disse tiltakene bør derfor overvåkes nøye etter gjennomføring.

Kostnadene knyttet til gjennomføringen av visse avbøtende tiltak er en annen usikkerhetsfaktor. For eksempel kan restaurering av nærliggende naturområder eller etablering av nye friluftslivsområder utenfor planområdet innebære høye kostnader. Per i dag er det usikkert om det er satt av tilstrekkelige økonomiske midler i prosjektets rammer til å realisere slike tiltak.

Noen av tiltakene kan også være avhengige av tiltak på andre eiendommer eller nødvendiggjøre ekspropriasjon, eksempelvis dersom det må etableres nye stier eller adkomstmuligheter utenfor eksisterende kommunal grunn. Dette skaper ytterligere usikkerhet med hensyn til gjennomførbarhet og tidsrammer.

Til slutt innebærer enkelte tiltak behov for kontinuerlig overvåking og vedlikehold, som eksempelvis måling av vannføring i Strandelva og tiltak for å sikre vannkvaliteten ved lav vannføring. Det er per i dag usikkert hvordan slik overvåking best kan organiseres, finansieres og gjennomføres over tid, noe som kan påvirke tiltakenes langsiktige effekt og nytte.

3.6 Konsekvensgrad og samlet belastning

Samlet belastning er vurdert iht. naturmangfoldslovens § 10 og metodikk gitt i konsekvenstabell for friluftsliv i M-1941.

Samlet konsekvens for alternativer

Nr.	Delområder	Alternativ A (0-alternativet)	Alternativ B	Alternativ C
Delområde 1	Strandsone i nedkant av E10 som strekker seg fra Strandelva til privat brygge i nord.	Noe konsekvens -	Noe konsekvens -	Noe konsekvens -
Delområde 2	Strand i nord-øst.	Middels konsekvens	Middels konsekvens	Middels konsekvens

		--	--	--
Delområde 3	Nausttomter mellom dagens industriområde og småbåthavna.	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Noe konsekvens -
Delområde 4	Småbåthavna.	Ubetydelig konsekvens 0	Noe konsekvens -	Noe konsekvens -
Delområde 5	Områdene i sjøen.	Noe konsekvens -	Middels konsekvens --	Middels konsekvens --
Samlet vurdering	Alle områder	Noe negativ konsekvens	Middels negativ konsekvens	Middels negativ konsekvens
Rangering		1	2	3

4 Oppsummering

Denne konsekvensutredningen kartlegger friluftslivsområder som strand, sjø, småbåthavn og naustområder. Stranda i nord brukes aktivt til bading og rekreasjon, mens småbåthavna er et viktig knutepunkt for lokale båteiere. Bogenbukta er også et viktig gyteområde for flere fiskearter, som støtter fritidsfiske og fugleopplevelser, med flere rødlistede arter registrert i området.

Alternativ A (Nullalternativet), som inkluderer utbygging av E10, vil føre til tap av stranda i nord, men påvirker i liten grad de andre friluftsområdene. Alternativ B, med både E10-utbygging og utfylling i sjø, har den største negative effekten ved å fjerne strand, småbåthavn og deler av sjøområdet. Alternativ C innebærer samme sjøutfylling som Alternativ B, men unngår de negative effektene fra veiutbygging. Tiltak som foreslås for å redusere negativ påvirkning inkluderer flytting av småbåthavna til et beskyttet område og begrenning av utfylling for å bevare strandsonen.

Konsekvensene vurderes som noe negative for Alternativ A, mens Alternativ B og C begge vurderes til middels negative. Rangeringen av alternativene setter Alternativ A først, da det gir færrest inngrep. Alternativ C rangeres som nest best, mens Alternativ B rangeres lavest på grunn av kombinerte inngrep fra vei og sjøutfylling.

Det er noe usikkerhet rundt effekten av utfylling i sjø på fiskebestander og fugleliv, og videre undersøkelser anbefales. Lokal motstand er uttrykt, særlig rundt utfylling av stranda på Slaggen. Fiskeridirektoratet har også påpekt at tiltakene kan komme i konflikt

med nasjonale fiskeriinteresser, noe beslutningstaker bør være oppmerksom på ved videre planlegging.

4.1 Usikkerhet

Det er heftet usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget da det ikke er gjort nye undersøkelser med om oppdatert kartlegging på kvantitativ bruk/status. Befaring utgikk, i samråd med kommunen, da den ikke ble vurdert som nødvendig for utredningen og ville måtte gjennomføres vinterstid, noe som kunne forsinke fremdriften. Vurderingene om verdi, påvirkning og konsekvens for temaet friluftsliv er utført på bakgrunn av foreliggende registreringer og begrenset til innspill fra flere, men det lyktes ikke å få tilbakemelding fra alle, relevante interesseparter (se 2.3).

4.2 Andre forhold som beslutningstaker bør kjenne til

Det bør bemerkes at selv om flere friluftslivsinteresser er godt dokumentert i utredningen, er det mulig at enkelte uformelle bruksmønstre og verdier knyttet til lokal identitet og tilhørighet ikke fullt ut fanges opp gjennom skriftlige høringsinnspill og eksisterende kartlegging. For mange i lokalsamfunnet har områdene rundt Bergvikneset og fjæra i Slaggen ikke bare bruksverdi, men også symbolsk verdi som en del av stedets historie og kollektive minne. En eventuell utbygging kan derfor påvirke mer enn bare fysiske funksjoner og tilgjengelighet, og det anbefales at beslutningstakere er særlig oppmerksomme på slike immaterielle og sosiale aspekter i det videre planarbeidet.

4.3 Data i databaser

Det er ikke samlet inn nye data i forbindelse med utredningen. Kravene i KU-forskriften § 24 om systematisering og tilgjengeliggjøring er dermed ikke relevante i dette tilfellet.

5 Kilder

Fiskeridirektoratet. (2024, 05 27). Fiskeridirektoratets uttalelse til varsel om oppstart av planarbeid for områderegulering for Slaggen nærings- og industriområde, Evenes kommune.

Statsforvalteren i Nordland. (2024, 05 27). Uttalelse - Oppstart - reguleringsplan - Evenes - områderegulering - Slaggen nærings- og industriområde - Plan ID 1853-2024501.

Svenning, M.-A. F. (2012). *Sjørøya i Nord-Norge - en fallende dronning? NINA Rapport 780*. NINA.

Hval, K. N. (2024). *Søknad om vannuttak fra Strandelva i Bogen*. AFRY.

LEGGE TIL LIFETEC

Databaser:

Naturbase

Miljøstatus skal vise registrerte friluftsområder

Andre:

Havforskningsinstituttets nettside

6 Vedlegg

6.1 BirdLife innpill

Deres ref.

Deres kontaktperson
Anniken Torset

Vår ref.

Vår kontaktperson
Thomas Johansen

Dato

17.02.2024

Innspill til ny regulering av Slaggen Næringsområde i Bogen, Evenes.

BirdLife Norge, avd. Nordland takker for henvendelsen og gir følgende innspill til konsekvensutredningen.

BirdLife Nordland er tilknyttet BirdLife Norge, og er en frivillig naturvernorganisasjon med hovedvekt på fugler og fuglevern. Organisasjonen har i overkant av 1000 medlemmer i Nordland, og 14000 medlemmer nasjonalt. BirdLife Nordland er et bindeledd mellom fugleinteresserte i fylket, og jobber for å verne om naturen, særlig fuglefaunaen. Vi gjennomfører ornitologiske undersøkelser og aktiviteter, samt fremmer interessen for å bedre kunnskapen om fuglene og deres livsmiljø. BirdLife Nordland har også et overordnet ansvar for Nordlands 15 IBA-områder.

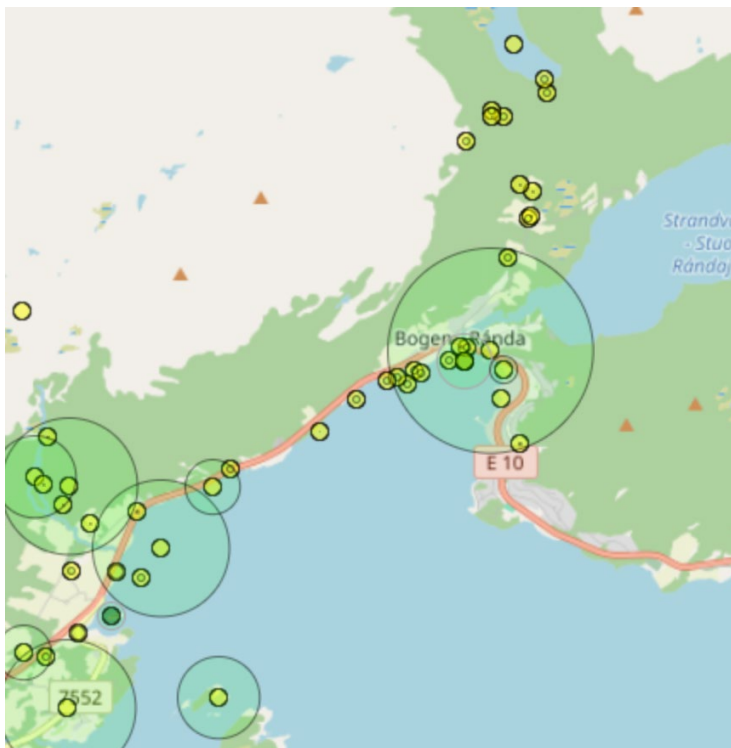
BirdLife Nordland anser en god og inkluderende prosess i utarbeidelsen av kommunens arealplaner som viktig. For at planen skal kunne gjennomgå en tilstrekkelig og forsvarlig politisk behandling, er det nødvendig å belyse og vurdere de forskjellige interessene på en god måte. Det må fremkomme hvordan motstridende innspill er vurdert opp mot hverandre. Dette for å sikre en god forvaltningsmessig praksis, gi politikerne et godt grunnlag for vedtak fattes, samt gi planen den nødvendige legitimitet.

BirdLife Nordland vil særlig peke på viktigheten av realistiske alternativvurderinger i konsekvensutredningene. For å sikre at naturen får den beskyttelsen den trenger, er det nødvendig med en helhetlig tilnærming til arealplanlegging med strengere retningslinjer og håndheving av regelverket. Etter BirdLife Nordland sin kjennskap har Evenes kommune en utgått, og gammel arealplan (2007-2019) og det oppfordres derfor til systematisk og strategisk gjennomgang av vedtatte arealplaner, jf. *veiledning om revisjon av kommunale arealplaner*, utarbeidet av Holth & Winge, Henning Larsen, NINA, Norkart og Rambøll Management Consulting på vegne av Kommunal- og Distriktsdepartementet.

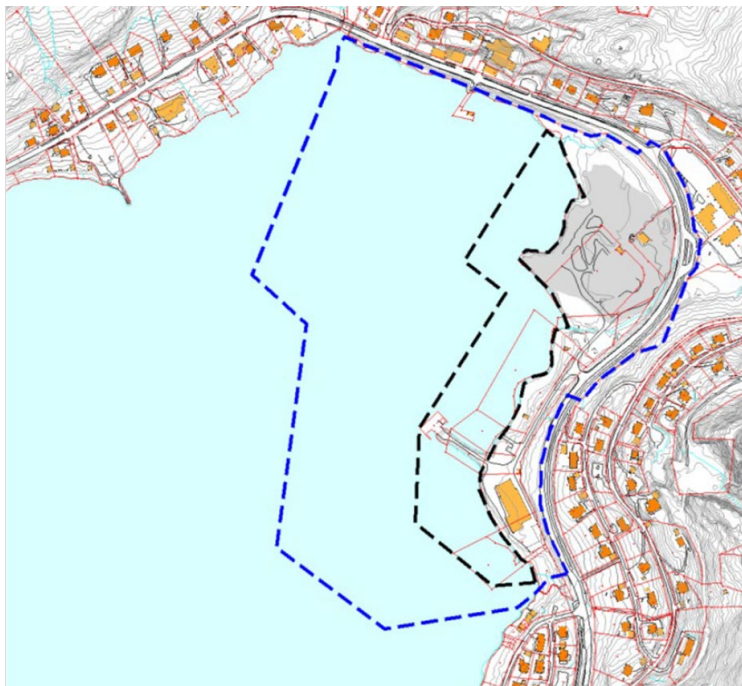
BirdLife Nordland vil berømme Evenes kommune for å benytte seg av allerede nedbygde arealer til etablering av ny næringsvirksomhet, slik tilfellet med Slaggen Næringsområde er. Området må kunne vurderes til å ha lav økologisk verdi, sammenlignet med andre tiltak i kommunen. Likevel medfører planen en stor utfylling i sjø, som må kunne sies å forringe eksisterende naturverdier. Det er for BirdLife Norge en ukjent økologisk tilstand på området som planlegges fylles ut i sjø, og dette forutsettes kartlagt.

For reguleringsområdet og nærliggende områder som vil kunne påvirkes har BirdLife Nordland gjentatte, samt sporadiske observasjoner av rødlistede fuglearter. For kategori NT-nær truet, nevnes Tjeld, Havelle, Gråspurv og Gjøk. For kategori VU-sårbar, nevnes Fiskemåke, Svartand, Gråmåke, Horndykker, Ærfugl og Grønnfink. For kategori EN-sterk truet, nevnes makrellterne og Storspove. For kategorien CR-kritisk truet er det kartlagt Lomvi, Vipe og Hettemåke.

BirdLife Nordland, vil påpeke at arealforandringer er hovedårsaken til at stadig flere fuglearter er i sterk nedgang. Evenes kommune oppfordres derfor til å se på mulighetene for kompensierende tiltak for å sikre fuglefaunaens leveområder. Slike tiltak kan være rettet mot en spesifikk art, eller generell restaurering av natur, i henhold til prinsippene om arealnøytralitet.

Kartutsnittet viser registreringer og observasjoner av fugl i områder som må anses som berørt av tiltaket.

Reguleringsområdet

Ut fra en helhetlig vurdering kan ikke BirdLife Nordland si seg negativ til tiltaket, da området anses å ha en lav økologisk verdi, samt beliggenhet i nærheten av E10. Dog er det forhold som omhandler konsekvensene i sjø, samt avbøtende tiltak som bør undersøkes og vurderes. Den totale belastningen på naturverdiene i områdene rundt bør også hensyntas, slik at en unngår den bit-for-bit nedbyggingen av natur og fuglefauna som skjer. En kan ikke utelukke at den utbyggingen og konsekvensene av det som planlegges i reguleringsområdet vil ha påvirkning på fremtidige reguleringer i områder i regionen.

For BirdLife Nordland

Thomas Johansen, leder
[sign.]